

Največji slovenaki dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

TELEFON: CHELSEA 2575
NO. 263. — STEV. 263.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NEW YORK, SATURDAY, NOVEMBER 8, 1930. — SOBOTA, 8. NOVEMBRA 1930

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 2575

VOLUME XXXVIII. — LETNIK XXXVIII

V RIMU POSLUJE POSEBNI VOJAŠKI TRIBUNAL

V DRUŽBI ANTIFAŠISTOV IN KOMUNISTOV BO PROCESIRANIH TUDI 80 PRIMORSKIH SLOVENCEV

Najnižja kazen bo znašala od dveh do šestih let. — Med aretiranimi je tudi vseuciški profesor Tedeschi. — Protifašist je skočil z vlaka, hoteč se izogniti fašistični "pravici". — Francozi so sklenili deportirati tujezemke agitatorje.

RIM, Italija, 7. novembra. — Tukaj je začel poslovati poseben vojaški tribunal, pred katerim se bodo morali zagovarjati vsi nasprotniki fašizma, ki so jih laške oblasti aretirale v zadnjih mesecih.

Baš danes, na obletnico ruske revolucije, se je začel proces proti aretiranim komunistom.

Prihodnji teden bo prišlo na vrsto nad osemdeset Slovencev, ki so obtoženi sličnih zločinov kot njihovi tovariši pred posebnim tribunalom v Trstu. Kot znano, se je tržaški proces končal z usmrtnitvijo štirih obsojencev.

Aretirane komuniste dolže, da so bili v zvezi s protifašističnimi elementi v Parizu. Naložene jim bodo stroge kazni. Najmanjša kazen bo baje znašala od dveh do šestih let.

Med aretiranimi je tudi Tedeschi, profesor antropolog na padovski univerzi.

Komuniste dolže, da so dali vkovati v novi italijanski denar komunistično znamenje — kladivo in srp — ter da so delili ta denar med delavce.

Zunanje ministrstvo je danes dementiralo vest, da je zunanji minister Dino Grandi vložil svojo resignacijo.

PADOVA, Italija, 7. novembra. — Danes so tukaj aretirali štiri osebe, ki so baje agitirale protifašistom. Aretiranci se bodo morali zagovarjati pred posebnim tribunalom v Rimu.

VIAREGGIO, Italija, 7. novembra. — Profesor Ernesto Rossi, ki je predaval na univerzi v Bergamo narodno ekonomijo, je skočil z vlaka, s katerim se je vozil v družbi močne orožniške patrulje v Rim. V Rimu bi se moral zagovarjati pred posebnim vojaškim sodiščem zastran svojih protifašističnih delavnosti.

Našli so ga smrtnonevarno ranjenega po deveturnem iskanju.

PARIZ, Francija, 7. novembra. — Obletnico boljševiške revolucije je francoska vlada v to uporabila, da je dala deportirati dosti komunistov. Nadalje je objavila, da bo deportiran vsak inozemec, ki bo šril kakoršnokoli propagando.

V Sartrouville pri Parizu se je osnovala mednarodna protifašistična in komunistična organizacija, kjer so teroristi iz Rima, Berlina in Moskve snovali svoje zarote.

Doslej je Francija gostoljubno sprejemala vse politične izgnance. Ko so pa začeli izrabljati to gostoljubnost, je smatrala vlada za primerno, da ji napravi konec.

FRANCOZ ŠTUDIRA AMER. PROHIBICIJO

V New York je dosegel 23-letni francoski znanstvenik dr. George G. Vulet, ki bo študiral tukaj, kako sen vpliv ima pijača na prebivalstvo.

Dr. Valot je odločen nasprotnik žganja, ne brani se pa piva in lahkih vin, češ, da koristijo človeku, če jih zmerno uživa.

Dva meseca bo ostal v New Yorku, ki je baje najbolj mokro mesto v Združenih državah, dva meseca pa bo študiral v državi Kansas, ki je baje najbolj suha ameriška država.

OBOŠOJANJE BRIANDOVE POLITIKE

PARIZ, Francija, 7. novembra. — Zunanja politika Brianda je bila danes v francoski poslanski zbornici ostro napadena.

Franklin-Buillon je bil prvi, ki se je odlikoval s svojimi ostrimi napadi na Nemčijo.

Iz vrst vladnih pristašev je bil deležen burnega odobravanja.

Briand bo že jutri odgovoril, s katerim bo najbrž dobila zaupnico, da se na ta način prepreči vladno križanje.

KONTROLA NAD SENATOM IN ZBORNICO

Najbrž bo tako v senatu kot v zbornici odločeval zastopnik farmersko-delavske stranke. — Ponovno štetje.

WASHINGTON, D. C., 7. novembra. — Ker še dozdaj niso dognali, katera stranka bo imela v senatu oziroma v zbornici večino, se bo vrnil danes zadnje štetje glasov.

Po dosedanjih štetijih imajo v senatu republikanci večino enega glasu. Kontrola v senatu jim je že vsaj v toliko zagotovljena, da ga bodo mogli organizirati. Oni imajo 47 glasov, demokratje pa 46.

Senator farmersko-delav. stranke, Shipstead, se še ni odločil, ce bo v organizacijske svrhe glasoval z republikanci ali z demokratimi. Pa tudi če bi Shipstead z demokratimi imeli republikanci s pomočjo glasov podpredsednika Curtisja še vedno večino.

Zadnja poročila pravijo, da bo v poslanski zbornici 217 demokratov in 216 republikancev ter en poslaneckarsko-delavsko zbornico. Izvolitev poslanca v Illinois je še dvomljiva. Predno se bo sestal 72. Kongres se pa zamore še marsikaj izpremeniti. Prav lahko se zgodi, da kak poslanec umre ali pa resignira.

Litvinov je zapretil, da bo zapustil konferenco, če se bo komisija odločila za to, da bo razpravljala posebej o vsakem odseku.

Tako razpravo je predlagal voditelj angleške delegacije, lord Robert Cecil.

Sovjetki zatopnik je govoril angleški.

Predsednik, dr. John Loudon iz Holandske ni hotel prevesti njezino nagovora na francoski jezik.

Velika skupina francoskih poročevalcev je takoj zapustila dvorano v znamenje protesta.

Dr. Loudon je izjavil nato, da ni mogoče prevesti govor, ker je bil Litvinov "izven reda".

ISKANJE BISEROV

Na sliki vidimo dra. P. S. Galstoffa, biologa vladnega departmента za ribe, in njegovega pomagača, ki hčete bisere v bližini otoka Lee-ward, Honolu. Tam so velike skupine ostrig, kajih nekatere tehtajo do petnajst funfov. Dr. Galstoff je nahadal tokom dveh let dva kvarta. Bisere. Nekateri med njimi so vredni do 5000 dolarjev.

LITVINOV JE NAPADEL VELESILE

Velesile povečujejo svoje proračune za vojno, dočim neprestano govorijo o miru ter priateljstvu med ljudmi.

ZENEVA, Švica, 7. novembra. — Na današnji otvorni seji pripravljalne komisije za razočirveno konferenco, je imel sovjetski zunanjim komesar Litvinov veliko besedo.

Nobene stvari ni zamolčal svojkratki sil, ki neprestano večajo svoje izdatke za vojno, dočim govorijo o miru.

Zastopnik sovjетov je predlagal voditelju konferenco in njeno politiko "varnosti".

Izjavil je, da je pet velikih državizza leta 1926 povečalo svoje izdatke za nekako petsto milijonov dolarjev.

Stevilo obstoječih armad je morebitno skrčilo vojaško službo reducirati, a istočasno se zvišuje število rezervistov.

Dostavil je, da je treba šele predložiti konvenčni besedo "reduciranje", da se bo lahko vedelo, kaj naj pomenja ta beseda.

Litvinov je zapretil, da bo zapustil konferenco, če se bo komisija odločila za to, da bo razpravljala posebej o vsakem odseku.

Tako razpravo je predlagal voditelj angleške delegacije, lord Robert Cecil.

Sovjetki zatopnik je govoril angleški.

Predsednik, dr. John Loudon iz Holandske ni hotel prevesti njezino nagovora na francoski jezik.

Velika skupina francoskih poročevalcev je takoj zapustila dvorano v znamenje protesta.

Dr. Loudon je izjavil nato, da ni mogoče prevesti govor, ker je bil Litvinov "izven reda".

VZROK NESREČE NI DOGNAN

Kakih dvajset premogarjev, katere so težko ranjene spravili v bolnice, se bori s smrtnjo.

MILLFIELD, Ohio, 7. novembra. — Prebivalci tega majhnega premogarskega mesteca v Hocking okraju, ki je izgubilo vsled eksplozije v rovu št. 6, skoraj četrtočetrtino vseh moških, so danes zopet pričeli delati.

Strašna eksplozija v rovu, 200 čevljev pod zemljo, je ubila 79 oseb, med njimi sedem uradnikov.

Dvajset nadaljnje težko ranjenih ter omotenih od plina, so prevedli v bolnice, kjer se bore s smrtnjo.

Inšpektorji zagotavljajo, da so v globini trupla nadaljnje žrtev, katere niso še našli.

Domneva se, da so bili nekateri premogarji vsled eksplozije raztrgani na drobne koščke ter pokopani pod razvalinami.

Normalo ni dela že več kot eno leto. Ker pa je to edina prilika za delo v Newton Falls, prevladuje ponem obravnavanju je zaposlenih v napravi kakih dva tisoč delavcev.

Normalo ni dela že več kot eno leto. Ker pa je to edina prilika za delo v Newton Falls, prevladuje ponem obravnavanju je zaposlenih v napravi kakih dva tisoč delavcev.

Organizacije tukaj sploh ne obstajajo.

Neki delavec piše:

— Moj zaslužek v zadnjem tednu v treh dneh je znašal \$13. Po zadnjem, dne 1. novembra uveljavljenem skrenju, pa bi dobil za isto delo le enako enajst dolarjev. Nikdo ne v pričetku tedna, če bo sploh kaj dela.

Bosu je lahko vedno stojati na okrog na stotine ljudi, ki čakajo na priliko, da zaslužijo sij par centov.

Tako je, kot je bilo včasi na župnem trgu.

JEKLARJEM HUDA PREDE

Skrčenje plač je še povečalo bedo. — Jeklärji so na istem stališču kot so bili včasih sužnji.

NEWTON FALLS, O. 7. novembra. — Težki časi vledajo že več kot eno leto v tem krajtu, je popolnoma odvilen od jeklärskoga trusta.

Delavce zopet odpričajo v mahu v Newton Steel Mills, kar bo še bolj povečalo bedo.

V tukajšnji jeklärski napravi so znižali plače v zadnjih treh letih za nekako 35 odstotkov.

Stirinajst dni delajo le še po šest ur v štirih šiftah. Delovni teden znaša dva do tri dni. Sedaj bodo odprili zopet 200 delavcev. Pri polnem obravnavanju je zaposlenih v napravi kakih dva tisoč delavcev.

Normalo ni dela že več kot eno leto. Ker pa je to edina prilika za delo v Newton Falls, prevladuje ponem obravnavanju je zaposlenih v napravi kakih dva tisoč delavcev.

Organizacije tukaj sploh ne obstajajo.

Neki delavec piše:

— Moj zaslužek v zadnjem tednu v treh dneh je znašal \$13. Po zadnjem, dne 1. novembra uveljavljenem skrenju, pa bi dobil za isto delo le enako enajst dolarjev. Nikdo ne v pričetku tedna, če bo sploh kaj dela.

Bosu je lahko vedno stojati na okrog na stotine ljudi, ki čakajo na priliko, da zaslužijo sij par centov.

Tako je, kot je bilo včasi na župnem trgu.

ZMAGA ANGLEŠKIH LABORITOV

Vzgojna predloga je bila sprejeta pri drugem čitanju, kljub močni opoziciji, ki jo je vodil Eustace Peroy.

LONDON, Anglija, 7. novembra. — Vladam Ramsay MacDonald je izvoljen danes svojo drugo zmago v enem tednu.

V poslanski zbornici je bila sprejeta vzgojna predloga pri drugem čitanju z večino 67 glasov.

Predlog, ki je zvila šolsko-obvezno starost otrok od 14 na 15 let, je bila sprejeta z 294 glasovi proti 227.

Drugo čitanje se je izvršilo na predlog vzgojnega ministra, Sir Charles Trevelyan.

Opozicijo pa je vodil lord Eustace Peroy.

Prva zmaga MacDonalda je bila zadnji torek. Konservativci so bili vpravljani oster izpad.

Ce bi liberalci takrat ne sklenili vzdržati se glasovanja, bi bila delavska vlada prisiljena odstopiti.

V sedanjem slučaju pa je zmagača vlada z večino 32 glasov.

79EKSEKUCIJ V

TRINAJSTIH LETIH

MADISON, Wis., 7. novembra. —

Izra 30. junija leta 1917 pa do 30. junija leta 1927 je bilo v državi Illinois usmrčenih devetinšestdeset zločincev.

</div

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA" (Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja list za Ameriko Za New York za celo leto	\$7.00
In Kanado	\$6.00
Za pol leta	\$3.00
Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četr leta	\$1.50
Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenčni nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se bavoli pošiljati po Money Order. Pri spremembah kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitrejje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.

Telephone: Chelsea 3878

INDIJSKE JEČE

Pred kratkim se je moralo v indijskem mestu Lahu-re zagovarjati pred sodiščem sedem indijskih nacionalistov.

Zagovarjati se jim ni bilo treba dosti, kajti angleške oziroma indijske oblasti so jih že vnaprej obsodile.

Trije so bili obsojeni na smrt, štirje so bili pa poslani v "dosmrtno izgnanstvo".

Ista kazen, namreč "dosmrtno pregnanrstvo", je zadeva tudi tiste vojake, ki so se bili spuntali v Pešavarju.

Kaj pomeni ta obsodba, pojasnjuje neki hivši angleški vojak, ki je vršil službo na Andamanskem otočju.

Ko sem bil prideljen prvemu, bataljonu kraljevskih Škotov v Indiji, — piše dotičnik, — me je zadeva strašna usoda. Stražiti sem moral kaznence na Andamanskem otočju.

V tej koloniji je par uradnikov, policistov ter nekaj belih, nekaj pa indijskih vojakov. Drugi so kaznenci. Vsa dela na otoku vrše kaznenci. Z otoka se eksportira les, olje (kokosovo in gorčično), vrvi, konoplja itd. Vse blago izdelajo kaznenci, toda v kakšnih okoliščinah in pod kakšnimi pogoji.

Jetniki dobe trikrat na dan jesti. Zjutraj riž, o-poldne grah, zvečer pa kako drugo zelenjavno. Nikdar ne dobe niti koščka mesa. Delo traja do petih zvečer, ob šestih so pa že zaprti v svojih celicah.

Kokosovo olje pridobivajo na ta način, da postavijo v eelico kaznence mlin, katerega je treba goniti z nogami ali z rokami. Kaznencem mora goniti kolo od jutra do večera, če hoče producirati osem in pol funta kokosovega olja. Gorje onemu, ki ga toliko ne produceira, ali pa če nima olje določene teže.

Še huje je delo pri konoplji. Konopljo je treba s posebnimi pripravami toliko časa tolči, da nastanejo iz nje tanka vlakna. To delo povzroča gnojne rane na rokah in nogah kaznence.

Vsako najmanjšo nepokorščino kaznujejo z bičanjem. Bičanje se vrši na dvorišču jetnišnice, da zamorejo tudi ostali jetniki slišati obupno kričanje. Nesrečniku privežejo roke in noge na triogljato ogrodje ter ga obdelujejo s sedem čevljev dolgimi palicami. Vsak udarec zapusti za seboj krvavo marogo. Ko je bičanje končano, polože kaznence na zemljo, ga polijejo s kreozolom in mu ga vdrgnejo v rane. Zatem ga odvedejo v bolnišnico. Kdor ni videl na lastne oči, si ne more predstavljati teh grozot.

Vse to se vrši z vednostjo in menda tudi na izrecno povelje angleške vlade.

Ni čuda, če se skušajo Indijci otresti svojega divjaka gospodarja.

IZ TAKOVANIH "VIŠJIH" KROGOV

Z GODBO SI JE OSLADIL SMRT

Mrs. Olga Schaverin Strauss, žena znanega newyorskega milijonarja in veleklavca, se boje ločiti od svojega moža.

Prez sodnikom Townleyem je pričela včeraj:

— Kmalu zatem, ko sem se vrnila z svojim možem ta poročnega potovanja, sem mu povedala, da bom postala mati. On je začel divjeti ter rekel, da nobe nobenega otroka. Tolkal žensko mi je prigovarjal, da sem se dala operirati. Naslednjega dne po operaciji me je pribili, da sem vratila in ga spremila v neko bolnišnico, kjer sem morale ž njim vred podi in priznovati rojstni dan njegovega otroka.

ADVERTISING IN "GLAS NARODA"

Dopisi.

S pota.

Dne 2. novembra je obhajalo društvo "Naprej" v Milwaukee, Wis., svojo dvajsetletnico.

Pravila društva določajo, da mora vedno delovati za delavske pravice, od časa do časa pa prireja koncerte, igre itd. Dne 2. novembra smo z velikim užitom poslušali lepo domače petje, ki je bilo v ponosu same rojakom v Milwaukee, pač pa vso okolico.

Iz vse okolice je bilo na proslavi mnogo občinstva, ki je z domačini vred napolnilo dvorano do zadnjega kotička.

Razni govorniki so nam dosti legega povedali, najbolj preprjevalno je pa govoril župan mesta. Od dveh popoldne do 11. zvečer smo zbrani poslušali ubranje slovenške petje. Vsa čast Milwaučanom!

Dne 16. novembra bo priredila Citalnica v Waukeganu, Ill., veliko zabavo v Slovenskem Narodnem Domu. Vsa večer se vrše vaje in priprave. Pevci se vežbajo, pa tudi igralci, ki bodo vprizorili "Vdovo Šilinko" imajo dosti opravki.

Ogledal sem si par vaj in lahko rečem, da bo ta igra nekaj posebnega. Nastopila bo tudi naša znana deklamatorica v narodni nosi ter deklamira Gregorčičeva "Domovini".

Sodeč po pripravah bo dne 16. novembra vem zagotovljen velik užitek v Slovenskem Narodnem Domu.

Pozdrav!

Matija Pogorele.

Baltimore, Md.

Zopet me je posel dovedel v bližino slovenskega kmeta ali farmerja. To pot sem imel priliko obiskati mojega prijatelja izza otroških let, Mr. Anton Arha v Waldort, Md., nekaj šestdeset milij od tukaj in trideset milij od Washingtona — prestolice Združenih držav. Ker je Mr. Arh poznal skoro po vsej Norstranski, sem uverjen, da bo marsikateri čitatelj vesel, nekoliko slišal o njem.

Mr. Arh je se vedno isti veseli in uljudno Toni, kot je bil v svoji mladosti, doma ali v družbi. Še vedno doni njegov zvoneči bariton kot je v njegovi zgodnji mladosti. Poje ob vsaki priliki, ne glede kje se nahaja. Zdi se, da je bil pregor načarl zanj narejen: Slovenc je pevec. Dr. C. pa, da bi ohranil še vedno tako dober tek.

Mr. Arh se bavi s kokošnjekom. Poleg zelo obsegajoče farme ima dejak lepo hišo z devetimi sobami, kojo obdaja omrežen poroč od treh strani. Potem ima dva do tristo čevljev dolga zidana kokošnjaka, najmodernejše vrste. Enega tudi za mlada piščeta. Vsi ti kokošnjaki so oprenjeni z električno razsvetljavo in parno gorkoto. Sedaj na je-

BLAZNIKOVE
PRAVKE
za leto 1931
CENA 20 CENTOV

SLOVENSKO
AMERIKANSKI
KOLEDAR
za leto 1931
BO V KRATKEM
GOTOV

Letos bo posebno zanimiv

CENA 50 CENTOV

ZASTOPNIKE prejme, naj takoj javi, koliko Pravik in Koledar je potrebujejo.

KNJIGARNA
"GLAS NARODA"
216 WEST 18 STREET
NEW YORK, N. Y.

ADVERTISING IN "GLAS NARODA"

en ali zimo redi le do tritočo kočoški.

Poleg tega ima tudi grocerijsko prodajalno kakor tudi gasolinško postajo. Poleg tega še par drugih poslopij, ki daje v najem obenem z zemljo na odstotne pridelke.

Tukaj, kolikor sem opazil, se ljudje največ bavijo z pridelkom tobačka, kjer je sem tudi pri Mr. Arhu opazil v velikih skladisčih. Poleg vsega tega pa ima Tony tudi veliko prijateljev, ne seveda Slovenec, ker je edino na tej okolici, akar ne državi. Med temi prijatelji so velični Nemci, isto tako farmerji. Arh ima tudi več prijateljev med zdravnikami in odvetniki ter trgovci. Kaj bi pa jih ne imel? V njegovem prijaznem družbi in ob njegovem poslopu stebri (beg your pardon, Mrs. Arch include) mora biti vsakdo vesel. Tudi jaz bom pominil ta moj obisk. Žal, da mi posel ni dopuščal, prežeti se nekaj veselih ur v njegovem poslopu.

Dne 16. novembra bo priredila Citalnica v Waukeganu, Ill., veliko zabavo v Slovenskem Narodnem Domu. Vsa večer se vrše vaje in priprave. Pevci se vežbajo, pa tudi igralci, ki bodo vprizorili "Vdovo Šilinko" imajo dosti opravki.

Ogledal sem si par vaj in lahko rečem, da bo ta igra nekaj posebnega. Nastopila bo tudi naša znana deklamatorica v narodni nosi ter deklamira Gregorčičeva "Domovini".

Sodeč po pripravah bo dne 16. novembra vem zagotovljen velik užitek v Slovenskem Narodnem Domu.

Pozdrav!

Matija Pogorele.

Baltimore, Md.

Zopet me je posel dovedel v bližino slovenskega kmeta ali farmerja. To pot sem imel priliko obiskati mojega prijatelja izza otroških let, Mr. Anton Arha v Waldort, Md., nekaj šestdeset milij od tukaj in trideset milij od Washingtona — prestolice Združenih držav. Ker je Mr. Arh poznal skoro po vsej Norstranski, sem uverjen, da bo marsikateri čitatelj vesel, nekoliko slišal o njem.

Mr. Arh je se vedno isti veseli in uljudno Toni, kot je bil v svoji mladosti, doma ali v družbi. Še vedno doni njegov zvoneči bariton kot je v njegovi zgodnji mladosti. Poje ob vsaki priliki, ne glede kje se nahaja. Zdi se, da je bil pregor načarl zanj narejen: Slovenc je pevec. Dr. C. pa, da bi ohranil še vedno tako dober tek.

Mr. Arh se pa ne morem tukaj dovolj zahvaliti, zato mu pa obljubjam, da mu tudi jaz enako posstreval, kadar pa obiše, nakar gremo skupno na Willard, Wis., kjer ima mnoga prijateljev farmerjev.

Proti Baltimore me je Mr. Arh peljal s svojim avtom zgodaj zjutraj in prepevala svu najino domačo pesmi tja do Baltimore. A ko je prišel čas ložitve, sva si molče stisnila desnice. Zamolko sva si voščila: Zdravstvuj, dragi prijatelji!

A. Malgor.

UNIONTOWN, Pa., 7. novembra. V zadnjih dveh dneh je umrlo tukaj že šest prebivalcev, ki so pili zatrupljeno zganje. Eden se nahaja v bolnišnici. Oblasti pozivajo po štirih nadaljnih, ki so tudi pili to pijočo.

UNIONTOWN, Pa., 7. novembra. V zadnjih dveh dneh je umrlo tukaj že šest prebivalcev, ki so pili zatrupljeno zganje. Eden se nahaja v bolnišnici. Oblasti pozivajo po štirih nadaljnih, ki so tudi pili to pijočo.

UNIONTOWN, Pa., 7. novembra. V zadnjih dveh dneh je umrlo tukaj že šest prebivalcev, ki so pili zatrupljeno zganje. Eden se nahaja v bolnišnici. Oblasti pozivajo po štirih nadaljnih, ki so tudi pili to pijočo.

UNIONTOWN, Pa., 7. novembra. V zadnjih dveh dneh je umrlo tukaj že šest prebivalcev, ki so pili zatrupljeno zganje. Eden se nahaja v bolnišnici. Oblasti pozivajo po štirih nadaljnih, ki so tudi pili to pijočo.

UNIONTOWN, Pa., 7. novembra. V zadnjih dveh dneh je umrlo tukaj že šest prebivalcev, ki so pili zatrupljeno zganje. Eden se nahaja v bolnišnici. Oblasti pozivajo po štirih nadaljnih, ki so tudi pili to pijočo.

UNIONTOWN, Pa., 7. novembra. V zadnjih dveh dneh je umrlo tukaj že šest prebivalcev, ki so pili zatrupljeno zganje. Eden se nahaja v bolnišnici. Oblasti pozivajo po štirih nadaljnih, ki so tudi pili to pijočo.

UNIONTOWN, Pa., 7. novembra. V zadnjih dveh dneh je umrlo tukaj že šest prebivalcev, ki so pili zatrupljeno zganje. Eden se nahaja v bolnišnici. Oblasti pozivajo po štirih nadaljnih, ki so tudi pili to pijočo.

UNIONTOWN, Pa., 7. novembra. V zadnjih dveh dneh je umrlo tukaj že šest prebivalcev, ki so pili zatrupljeno zganje. Eden se nahaja v bolnišnici. Oblasti pozivajo po štirih nadaljnih, ki so tudi pili to pijočo.

UNIONTOWN, Pa., 7. novembra. V zadnjih dveh dneh je umrlo tukaj že šest prebivalcev, ki so pili zatrupljeno zganje. Eden se nahaja v bolnišnici. Oblasti pozivajo po štirih nadaljnih, ki so tudi pili to pijočo.

UNIONTOWN, Pa., 7. novembra. V zadnjih dveh dneh je umrlo tukaj že šest prebivalcev, ki so pili zatrupljeno zganje. Eden se nahaja v bolnišnici. Oblasti pozivajo po štirih nadaljnih, ki so tudi pili to pijočo.

UNIONTOWN, Pa., 7. novembra. V zadnjih dveh dneh je umrlo tukaj že šest prebivalcev, ki so pili zatrupljeno zganje. Eden se nahaja v bolnišnici. Oblasti pozivajo po štirih nadaljnih, ki so tudi pili to pijočo.

UNIONTOWN, Pa., 7. novembra. V zadnjih dveh dneh je umrlo tukaj že šest prebivalcev, ki so pili zatrupljeno zganje. Eden se nahaja v bolnišnici. Oblasti pozivajo po štirih nadaljnih, ki so tudi pili to pijočo.

UNIONTOWN, Pa., 7. novembra. V zadnj

KRATKA DNEVNA ZGODBA

KAKO SMO VOZILI VINO...

Tovorniki pa pridejo bogati.
Ko so ti zlatov našeli
Konjicev iskri par odpelje
vino
po cesti tja belli.

Ašker.

Tovorniki so v vinskih krajih vsekudo spostovani in najbolj cenjeni gostje. Pridejo veseli in žejni, vino pretočijo v sode, pri dobrem kosilu gospodarju denar na roko odstreljajo in odpeljejo. Le žal, da so tako redki. Ena sama težba gre po vinskih krajih okrog: da je tovornikov premalo. Kak je lanski pridelek, morda par let ne bo enakega! Po štiri do pet dinarjev kašča ponujajo vinogradniki, toda kupci se vrstijo le počasi.

Matej Budin pa ima sreco. Sam je gospodar na Gabrovju, štirje vinogradi se mu kažejo prijazni, če se le vstopi pod oreh pred svojo lepo kmečko hišo. Dva ležita nad globljo na desno roko, dva tamne nad Zapetjem. Svojih dvesto veder belca in crnene lejani spravili v svoje stiri ogromne sode v gorec. Pobotan je z oštirjem Skobirjem, da mu vsako leto odvzame večino prideka.

Dajali so zadnjicu na praznik, naj pojde poleg, drugi dan da bomo vozili. "Furenga" pravijo temu v hizeljskih krajih in ker je z njo prav za prav pojmovana ceremonija obilnega jedačenja in krepkega zalihanja, tedaj pravzvidni dogodek, za katerega se dandanes marsikje žrtvuje ščetinar v hlevu svoje nadobudno življenje, mi je kar na jeziku, da se je iz "furenge" u-tegnilo razvit "rufež", velika slovenska kolonija vseposod na Stajerskem.

Sumi, šepeče, sikče v sodu pravem.

— Bo kmalu poln, sodim! pravi tovornik Skobir. — Smo blizu?

— Se! — vell nosačem Jurjevec, ko je končal zgodbo o Jernejčku.

— Za pet ran božijh, ta sod drži z Budinom. Vilavam, vilavam, pa viha se s prstom ne dotipam...

Dobili smo še pet vodic, da je pod lakovnico na obe strani po dogah v dveh tankih ostrih curkilih brizgnili vinec prepolnega soda.

— Zdaj pa pimo in založimo, da nas bo Bog vesel! — Zopet pridno prigovarja gospodar Budin.

Vsa sveža in diheteča se Jurjevec sviči zlatna kapljica v časi. Proti solncu jo dviguje in z očesom meri, kakor b v njej iskal novih žegavosti in domislekov.

— Ho-ho-ho! — se zakrohoče naposled in oponaša ranjega playškega župnika Vreščaja. — Ho! Še v cerkev mi pijani hodi, požeruh, da se mi kolca teščemu siromaku na stara leta tu na prižnici.

Seveda, v oštirjah me povrhu še cibiranje, da ga tudi sam cukam in zato lažje nad vami vreščim... Vreščim, vreščim... pa še bolj bom vrešči... Bog me je namenil v ta neščeni kraj, ker sem župnik Vreščaj... amen!

Res je župnik Vreščaj včas tak pridigoval, neusmiljeno pestil dedec in ženske, najbolj pa je pred pustom ocfiral oklice ženinov in nevest. Imenito ga Jurjevec opomnila v vršči pred kletjo, da odmeni tam od vinogradov nad Zapetjem:

Kmečka kosiš so včasih izvrstna. Juha z rezanci tak, da maččoba po njej plava, govedina s prazenim krompirjem in kislim hrenom, svijinja mehka in sočna, od kurentine pa kupec vina pridape ššika in njegovemu žlahtniku največje puranovo bedro. Naposlед pride na vrsto že topla potica z roštinom, sirom in smetano — žefranpa pa tam dolj hvalabogu ne silijo v nobeno peko...

Vse obilje naročenih jedil ostane na mizi, da bi res šibila, če bi bila smrekova, ne pa favorjeva ali črešnjeva. In kakor prej v kleti gospodar, ki zdaj gospodinja ne vrsti, da priganya k jedi...

— Moj Bog, nič ne jestie. Seveda, pri nas ni tako kakor pri bogatih...

Pe se izgovarja in hvalli kuharico, kolikor hočeš, — jesti je treba, drugače ne verjame. In kakor prej v kleti pri pijadi, mors tudi pri mizi Jurjevec odvzemati zameri in obložiti svoj krošnik po dvakrat, po trikrat pri vsaki "rihti". Gospodar pa často dviga in nazdravlja — ne nikjer na svetu nismo čuli tako kratkih govorov...

ki jim pravijo vrči ali štuici. Najeti pomagači mu jih prinašajo iz kleti, kjer jih nataka gospodar in jih tovornik-očit sproti zapisuje, da približno dožene, kdaj se utegne sed na vozu napolniti. Račun je enostaven. Po štrje vrči (14 litrov) dajo vedro.

— Nič ne pijete! — pravi gospodar Budin in venomer priganja h majoliki. — Bog nas vari, res kar ne pijet. Niste ved trdni. Rajni Bučar na Tratnem pa — ne lažem — takle vrč je magnil in ga izpli. Saj ga je tudi imel kam pod streho dati. Osmoro mož ga je nadzadnje neslo k fari.

Bučar, — da, tisto je res — pristavi svojo besedo star Jurjevec.

— Z njim je bilo strah hoditi v oštirju. Kajkratej me je pod pazdro prijal in vabil. Ne grem, sem dejal. Z njim bi omagal, če z nikom...

Toda, o Jernejčku ste čuli?

Jernejček je bajtarček v Zalesju, revček, da si Bogu smili. Nekaj brajde ima in eno samo kravico, pa sitno babnico. Pijana me ne prisoči. Oni dan, ko se pravega bratja bilo ni, ga je že podila svika past. Bern, je ubogal Jernejček, iz klet pa ukral takle stulet svojega vina in ga skriva v grmovje, da bi se pijače v miru našrkal. Pa je malo zadremal, kaže — svika je že jena našla vedrico vode, meneš: saj se med drusim ne bo poznaš. Toda takih misli so pa vsi Plavžani in je farovski hlapac: zvečer pripeljal v cerkveno klet dva polovnjaka — same vode...

Vse to se Jurjevec dobro pomni. Zdaj smo se nasmehali in polnimo drugi sod. Ob podbojnih sedim in se po pokrajini razgledujemo. Dva velika oreha na trati pod gorco že drobno, svetlo zeleno listje spreza, črešnje na sosednem hribu in marelice in breske že silijo v cvet. Saj bo morda zopet dobra letina, toda čudno se vreme meša letošnjo pomlad. Vse zadnje dni je rasilo, danes zarana je ponehalo, a solnce se zopet skriva za črne oblake, ki se s kranjske plati vlečejo na naše nebo. Veter je potegnil na šibko mlado drevo. Nekaj neprijetna sočica nas prevzema nevšečno in sitno; ta in oni je žejen, da sam ne ve, koliko.

— Čudna zelenka, nič ni prava letosnja pomlad. Sadja ne bo pravim. Trta se pridno solzi, a kai, ko nam to poletje točo in ujme in potreže obetajo.

— Naj! Gospoda tudi vsega ne ve. Kje za naprej, ko še za nazaj ne.

Tako Jurjevec tolazi Budina, a ta svojo težko, invalidno nogo prestavlja in kakor se je prej od srca smejal, zdaj toži:

— Nikdar ene pravice minute clovek nima na svetu...

Dopolnili smo drugi sod, nakrmila sta se dišečega sena tudi težka volica.

— En šop jima še vrz! — vell gospodar hlapcu. — Mi pa h kosi!

— Kar ročno! — vell gospodin, ki je bila prisla iz hše pogledat v gorco. — Kosilo je vroče. Da sem še eno poleno priložila, bi zgorelo.

— Poleno pa, poleno! — se moraš nasmehniti staremu dovtipu kmečkih gospodinj.

Ej, kako so domača dekleta vse lepo privedla. Mizo v stranski izbi so okrnjilci. Na belem prtu si delata soseščino po dva in dva krožnika kakor pri gospodi, med dvema polnim litrom pa je naložena celo gromada belega kruha in orehove v ajdove potice. Da, ajdova potica! Najslavesnejša preizkušnja dobroh kuharic na svatovščinah in pri "furengah". Saj veste, kako težka je ajdova moka in kako težko jo je vmesiti za peko, da je potica visoka in rahla in sladka...

Kmečka kosiš so včasih izvrstna.

Juha z rezanci tak, da maččoba po njej plava, govedina s prazenim krompirjem in kislim hrenom, svijinja mehka in sočna, od kurentine pa kupec vina pridape ššika in njegovemu žlahtniku največje puranovo bedro. Naposlед pride na vrsto že topla potica z roštinom, sirom in smetano — žefranpa pa tam dolj hvalabogu ne silijo v nobeno peko...

Vse obilje naročenih jedil ostane na mizi, da bi res šibila, če bi bila smrekova, ne pa favorjeva ali črešnjeva. In kakor prej v kleti gospodar, ki zdaj gospodinja ne vrsti, da priganya k jedi...

— Moj Bog, nič ne jestie. Seveda, pri nas ni tako kakor pri bogatih...

Pe se izgovarja in hvalli kuharico, kolikor hočeš, — jesti je treba, drugače ne verjame. In kakor prej v kleti pri pijadi, mors tudi pri mizi Jurjevec odvzemati zameri in obložiti svoj krošnik po dvakrat, po trikrat pri vsaki "rihti". Gospodar pa často dviga in nazdravlja — ne nikjer na svetu nismo čuli tako kratkih govorov...

— Torej, na zdravje in zahvalimo ljubega Boga, ki nam ga piti da, da bi ga pili še zanaprej...

— Res, da bi ga dal! — pritrdijo vsi in trčjo.

Zunaj se je sredi dne stemnik. Veter je privilek tiste črne kranjske oblake naravnost nad Gabrovje in jih preseževal, da se je vsula toča kakor bi orehe potresal. Sproti se je bellio gricevje, a pri plotih okrog vrtov pred hišo se je v kratek čas nasulo toče za dobro ped.

Dandanes se mi že vsakdo ženi, če nima drugega, kakor četk v ustih in fajo v žepu. V sposobnosti oblike mi prideta pred oltar. Potem pa... hisa gola rebra kaže, otroci nagli okoli letajo, mož v osterji poseda in ko se domov priveli klada pijana, se začne pretep in korabačenje... Zatorej, ljube neveste, vzemite le takega budika, ki ne bo imel samo fajfe in čika — Amen.

O, globoko hvaležni so pili Plavžani svojemu dušnemu pastirju za tako šreden pouk in so ga radi imeli. Cerkev je bila vsako nedeljo polna, samo nis se jih ni prijele, čeprav so "samo smoto namazani", kakor so dejali gospod Vreščaj. Sam pekel in sodni dan je bil tisto jesen, ko je župnik vinski biro pobil in vabil. Ne grem, sem dejal. Z njim bi omagal, če z nikom...

Toda, o Jernejčku ste čuli?

Jernejček je bajtarček v Zalesju, revček, da si Bogu smili. Nekaj brajde ima in eno samo kravico, pa sitno babnico. Pijana me ne prisoči. Oni dan, ko se pravega bratja bilo ni, ga je že podila svika past. Bern, je ubogal Jernejček, iz klet pa ukral takle stulet svojega vina in ga skriva v grmovje, da bi se pijače v miru našrkal. Pa je malo zadremal, kaže — svika je že jena našla vedrico vode, meneš: saj se med drusim ne bo poznaš. Toda takih misli so pa vsi Plavžani in je farovski hlapac: zvečer pripeljal v cerkveno klet dva polovnjaka — same vode...

Vse to se Jurjevec dobro pomni. Zdaj smo se nasmehali in polnimo drugi sod. Ob podbojnih sedim in se po pokrajini razgledujemo. Dva velika oreha na trati pod gorco že drobno, svetlo zeleno listje spreza, črešnje na sosednem hribu in marelice in breske že silijo v cvet. Saj bo morda zopet dobra letina, toda čudno se vreme meša letošnjo pomlad. Vse zadnje dni je rasilo, danes zarana je ponehalo, a solnce se zopet skriva za črne oblake, ki se s kranjske plati vlečejo na naše nebo. Veter je potegnil na šibko mlado drevo. Nekaj neprijetna sočica nas prevzema nevšečno in sitno; ta in oni je žejen, da sam ne ve, koliko.

— Čudna zelenka, nič ni prava letosnja pomlad. Sadja ne bo pravim. Trta se pridno solzi, a kai, ko nam to poletje točo in ujme in potreže obetajo.

— Naj! Gospoda tudi vsega ne ve. Kje za naprej, ko še za nazaj ne.

Tako Jurjevec tolazi Budina, a ta svojo težko, invalidno nogo prestavlja in kakor se je prej od srca smejal, zdaj toži:

— Nikdar ene pravice minute clovek nima na svetu...

Dopolnili smo drugi sod, nakrmila sta se dišečega sena tudi težka volica.

— En šop jima še vrz! — vell gospodar hlapcu. — Mi pa h kosi!

— Kar ročno! — vell gospodin, ki je bila prisla iz hše pogledat v gorco. — Kosilo je vroče. Da sem še eno poleno priložila, bi zgorelo.

— Poleno pa, poleno! — se moraš nasmehniti staremu dovtipu kmečkih gospodinj.

Ej, kako so domača dekleta vse lepo privedla. Mizo v stranski izbi so okrnjilci. Na belem prtu si delata soseščino po dva in dva krožnika kakor pri gospodi, med dvema polnim litrom pa je naložena celo gromada belega kruha in orehove v ajdove potice. Da, ajdova potica! Najslavesnejša preizkušnja dobroh kuharic na svatovščinah in pri "furengah". Saj veste, kako težka je ajdova moka in kako težko jo je vmesiti za peko, da je potica visoka in rahla in sladka...

Kmečka kosiš so včasih izvrstna.

Juha z rezanci tak, da maččoba po njej plava, govedina s prazenim krompirjem in kislim hrenom, svijinja mehka in sočna, od kurentine pa kupec vina pridape ššika in njegovemu žlahtniku največje puranovo bedro. Naposlед pride na vrsto že topla potica z roštinom, sirom in smetano — žefranpa pa tam dolj hvalabogu ne silijo v nobeno peko...

Vse obilje naročenih jedil ostane na mizi, da bi res šibila, če bi bila smrekova, ne pa favorjeva ali črešnjeva. In kakor prej v kleti gospodar, ki zdaj gospodinja ne vrsti, da priganya k jedi...

— Moj Bog, nič ne jestie. Seveda, pri nas ni tako kakor pri bogatih...

Pe se izgovarja in hvalli kuharico, kolikor hočeš, — jesti je treba, drugače ne verjame. In kakor prej v kleti pri pijadi, mors tudi pri mizi Jurjevec odvzemati zameri in obložiti svoj krošnik po dvakrat, po trikrat pri vsaki "rihti". Gospodar pa často dviga in nazdravlja — ne nikjer na svetu nismo čuli tako kratkih govorov...

Kmečka kosiš so včasih izvrstna.

Juha z rezanci tak, da maččoba po njej plava, govedina s prazenim krompirjem in kislim hrenom, svijinja mehka in sočna, od kurentine pa kupec vina pridape ššika in njegovemu žlahtniku največje puranovo bedro. Naposlед pride na vrsto že topla potica z roštinom, sirom in smetano — žefranpa pa tam dolj hvalabogu ne silijo v nobeno peko...

Vse obilje naročenih jedil ostane na mizi, da bi res šibila, če bi bila smrekova, ne pa favorjeva ali črešnjeva. In kakor prej v kleti gospodar, ki zdaj gospodinja ne vrsti, da priganya k jedi...

— Moj Bog, nič ne jestie. Seveda, pri nas ni tako kakor pri bogatih...

Pe se izgovarja in hvalli kuharico, kolikor hočeš, — jesti je treba, drugače ne verjame. In kakor prej v kleti pri pijadi, mors tudi pri mizi Jurjevec odvzemati zameri in obložiti svoj krošnik po dvakrat, po trikrat pri vsaki "rihti". Gospodar pa často dviga in nazdravlja — ne nikjer na svetu nismo čuli tako kratkih govorov...

Kmečka kosiš so včasih izvrstna.

Juha z rezanci tak, da maččoba po njej plava, govedina s prazenim krompirjem in kislim h

Čarovniško zlato.

ROMAN ŽIVLJENJA.

Za Glas Naroda priredil G. P.

(Nadaljevanje.)

Treba ji je bilo le izbrati prim zmaga moža. To mu ni bilo poseeno težko.

V bistvu je že davno našel zeta.

Ravenau in Schonrode naj bi dobila lastnika po njegovi volji.

Goetz von Gerlachhausen naj bi bil njegov vredni naslednik. Bil je pravi sin svojega očeta, pošten, jasen ter odločen.

Te misli se je oprijemal grof z vso trmoglavostjo svoje volje.

Vedel je, da se je moral Fric že dolgo boriti za svojo posest. V Gerlachhausenu je manjkalo denarnih sredstev.

Goetz pa se je boril s svojo mlado močjo proti poginu in v tem ga je tudi popirala njegova mati.

Iz elegantnega častnika se je prelevil v močnega ter pridnega kmetovalca.

Ko je sedel grof Rudolf za svojo p'salno mizo, je razmišljal o vsem tem.

Nato je vzel z odločne potezo pero v roko ter pričel pisati.

Na prvo je pisal sestram Leportier ter jima sporočil, da bo prišel njegov zaupnik po Juto.

Nato je napisal drugo pismo, ki je bilo dosti kraje.

Bilo je naslovljeno na Goetza Gerlachhausena.

*

Goetz se je ravnikar vrnil domov z ježe.

Hitro se je osmrtil ter stopil v obedinico. Potem ko je pozdravil svojo mater je sedel ter pričel jesti.

Gospa Gerlanchausen, postavna dama, stara kakih petdeset let, je vedno dajala svojemu edincu nove porcije ter mu čestitala k dobremu tekstu.

— Kaj je novega, mama? — jo je vprašal sin med jedjo. Ali je bil kdo tukaj?

— Ne, a presenečenje je vendar zate! Grof Ravenau ti je poslal poročilo. Služabnik čaka zunaj!

— Grof Ravenau? Meni?

Mati mu je izročila pismo.

Goetz ga je takoj odprl.

— Zakaj pa mi nisi pisma dala takoj, mama?

Tako lačen si bil, da nisi mogel čakati! On ni že leta vprašal za nato.

Bila je jenza na grofa Rudolfa. Njenega sina je grdo spodil, ko je prišel, da se predstavi.

Klub temu pa je zrla nekoliko napeto v sinov obraz.

— O dem piše samotar iz Ravenaua?

Goetz je dvignil pogled.

— Prosi mojega obiska, in sicer prijazno ter nujno.

Napravila je obraz, kot da ne veruje.

— Ali me hočeš potegniti za nos?

— Čitaj sama!

Gospa Gerlachhausen je čitala ter zmajala z glavo.

— To je v resnicu presenetljivo. Ti se moraš odzvati povabilu in sicer nemudom!

Goetz se je smejal.

— Tako hitro?

— Gotovo, moj sin. On te nujno prosi in raditega te mora nujno potrebovati!

Prijet je za roko ter jo poljubil.

— Moja dobra mati, ki tako hitro odpusti! Zadostuje ti, da rabiš moje pomoči in takoj si potolažeš! Torej dobro! Da se zadovoljš, bom rekel služabniku, da bom prisel popoldne v Ravenau! — Ali ti je prav?

Priskimala je in on je odšel, da da slu potrebna navodila.

*

Grof Ravenau je dal povelje, naj privedejo gospoda Gerlachhausen na njegovo pisalo sobo.

Tam je sedel stari gospod s stisnjeniimi ustmi in zamišljeniimi očmi ter čakal naznamenjega obiskovalca.

V duhu si je predstavljal svoje vnučkinjo. Če bi le vedel, če je podoba svoji materi, predvsem pa, če ima iste crne oči!

Naenkrat pa se je dvignil ter zapustil sobo.

Hitro je prekorakal dolgi hodnik. Tam se je Juta igrala s svojim psicom, kadar je bilo zunaj slabo vreme ter ni mogla iti v park. Vrgel je pogled na ta prostorni hodnik, predno je odšel navzgor.

Tudi v prvem nadstropju se je nahajala taka galerija, dvakrat tako dolga kot spodaj.

Na tej galeriji so visele slike njegovih pradedov. Galerija je vodila z izčrtovanimi strani na zapadno.

Jeta Volgemut je imela vedno spravljene kiječe.

Vrata so se zverje pogosto odprala na skrivosten način, vsaj kot so trdili služabniki v gradu.

Takrat se je pokazala na pragu črnooblečena ženska z bledim in mrljicu podobnim obrazom ter sledovi krvi na belih rokah.

Pomikala se je, posebno v nočeh, ko je sijala luna, po stopnicah navzdol na dvorišče, ne da bi jo ovirali ključi.

Nato pa je hušknila proti grajski kapelicu, kje je obupno tolkla po vratih, ki pa so ostala zaprta.

Vrniti pa se je morala po isti poti, dokler ni izginila ob koncu ure strahov.

Eden ali drugi služabnikov, je baje že srečal to prikazen. Vsi pa so trdili, da prihaja iz stolpa ihtenje in stokanje, ki je zvenelo tako strašno, kot da se nahaja človek v veliki nevarnosti.

Nič ni pomagalo, da je Jeta energično nastopila proti tej "neumnosti".

Za njenim hrbtom so priovedovali ljudje zopet in zopet isto povest.

Grof Ravenau je vedel za te po vesti, ne da bi se nadalje brigal zanje. Kako so nastale, ni vedel nikdo.

Pozneje enkrat je pregledal stare kronike svojega rodu, da najde vzrok teh povesti ter izvedel naslednje:

Nekega grofa Roderik Ravenaua so našli v pošašnem stolpu umorjenega leta 1630.

V njegovih prsih je tičalo malo, lično bodalce, ki je bilo last njeve žene, grofice Katarine Šarlote.

Ta je bila obožena umora svojega moža. Predno pa so mogli nastopiti proti njej, se je usmrtila z istim bodalcem, katerega so našli v truplu grofa.

Njen lastni sin je vрjel v krvodo svoje matere ter napisal vso storito.

Duša grofice Katarine ni mogla najti nikakega pokoja v grobu. Obsojena je bila kolovratiti nemirno krog, dokler ne bi bil pokopan zadnji in rod grofov Ravenau.

(Dalje pri nadnjem.)

ČE JE MOŽ PIJANEC

Zakonsko življenje prevoznika Franca Žaka v Prerovu na Čehoslovaškem je bilo že od začetka ne-srečno, kajti mož je bil pijač. Mlada žena je trikrat zbežala od piega roditeljev, pa se je vedno znova vrnila, ker ji je svečano obeta, da ne bo več pil. Končno se je na definitivno preselila s svojim roditeljem in zahtevala ložitev. Mož je napeljal vse sile, da bi spravil ženo razaj. Prasi je, obetal in grozil, toda žena ni hotela o vrtniti ničesar slišati, kajti življenja z večno pijačanjem mož je bila že sita tem bolj, ker je bil pognal po grlu že vso njenoto v znesku 16,000 čehoslovaških krov. Mož je besnel, češ, da jo ubije in svojo grožnjo je res izpolnil.

Letos 31. maja si je kupil revolver in zopet je skušal ženo pregovoriti, naj se vrne k njemu. Ker pa

vs moledovanje ni nič premagal, je počakal nekoga dne na mostičku čez potok za mestom in ko se je pripeljal s kolesom, jo je ustavil. Po kratkem prerekjanju je potegnil iz žepa revolver in pognal nerščni ženi iz neposredne bližine tri krogle v prsa. Žena se je zgrudila in takoj izdihnila. Po zločinu jo je ubral nasilčev v mesto in zatekel se je na bližnji vrt, kjer se je hotel ustreliti. Strelej je trikrat, toda zadej se je samo enkrat. Mimoidič meščan je čul strele in ko je zaklical, kaj se godi, je legel Žak na tla kakor da je mrtev. Z rešilim vomom so ga prepeljali v bolničko, ker se je izkazalo, da je samo lahko ranjen. Bil je aretiran in izročen sodišču.

Pri zaslišanju je zločin priznal, izgovarjal se je pa, da ni imel mame ženo ustreli. V razburjenju da se mu je slučajno sprožil revolver in nesrečno naključje je hotelo, da ja zadel ženo v prsa. Revolver je baje kupil, ker se je hotel ustreli. Orožnik pa so povedali, da se je že dolgo pripravljal umoriti svojo ženo in da ji je tudi večrat grozil, da jo ubije. Te dni se je Žak zagovarjal pred poroto v Olomoucu in obsojen je bil na smrt na vešalih.

KAKO SE POTUJE V STARI KRAJ IN NAZAJ V AMERIKO.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potreben, da je poučen o potnih listih, prtičjih in raznih drugih stvareh. Vsled naše dolgotrteku izkušnje Vam mi zamoremo dati najboljša pojasnila in priporočamo vedno le prvovalne brzoparne.

Tudi nedržavljani zamoreni potovati v stari kraj na obisk, toda preskrbi si morajo dovoljenje za povrnitev (Return Permit) iz Washingtona, ki je veljavен za eno leto brez permita je sedaj nemogoče priti nazaj tudi v teku 6. meseca in isti se ne pošiljajo vedno v stari kraj, ampak ga mora vsak pratilec osebno dvigniti pred odpotovanjem v stari kraj. Provinja za permit se mora vložiti najmanj eden mesec pred nameravnim odpotovanjem in oni, ki potujejo preko New Yorka je najbolje, da v proslini označijo naj se jim pošlje na Barge Office, New York, N. Y.

KAKO DOBITI SVOJCEZ IZ STAREGA KRAJA

Glasom nove ameriške priseljenske postave, ki je stopila v Ujavo z prvim julijem, znača jugoslovanska kvota 845 priseljencev letno, a kvotni vizevi se izdajajo samo onim priselcem, ki imajo prednost v kvoti in ti so: Starši ameriških državljanov, može ameriških državljanek, ki so se po 1. juniju 1928. leta poročili; žene in neporočeni otroci izpod 18. leta poljedelcev. Ti so opravljeni do prve polovice kvote. Do druge polovice pa so opravljeni žene in neporočeni otroci izpod 21. leta onih nedržavljanov, ki so bili postavno prisluhni v to deželo za stalne bivanje.

Za vsa pojasnila se obračajte na poslovno in zanesljive

SAKSER STATE BANK
62 CORTLANDT STREET
NEW YORK

OSEL PREHITEL EKSPRESNI VLAK

Na nedavni proslavi stoletnice prve angleške železnice je pokazal predstavnik državnih železnic Sir Wedgwood na banketu prvi vozni red, ki je izdal angleška železniška družba leta 1840. V tej knjizi so poleg tabel z odhodi in prihodi vlakov razne druge določbe, kakršnih v naših vozni redih sededa ni. Med drugim je železniška uprava zahtevala od potnikov, naj ne dajejo železničarjem napitnine in naj ne kade po postajah. Na banketu so si pripravili udeleženci anekdot, nanašajoče se na prva leta železnic. V starih časih so smatrali potnik vlak za modernizirano kocijo s to glavno razliko, da je konec nadomestila lokomotiva. Drugač so pa ostali pri starih običajih in načinih potovanja. Če je komu padel med vožnjo klobuk z glavo, je dal lokomotivo ustaviti, da ga je pobral.

Zato ni čuda, da so vozili najhitrejši ekspresni vlaki 4 km na uro. Ni anekdot, temveč goha resnica, da je neki branjevec stavil, da bo s svojim osliškom, s katerim je vozil na trg sočivje prehitel ekspresni vlak. In stave je res dobil. V starih časih prevelika hitrost ljudem sploh ni bila po volji, ker so se je bali. Ko se je peljal leta 1843 prestolonačni s soprogo prvci z vlakom iz Windsora v London, je dejal sprevidniku: "Prihodnji pa nikar tako hitro!"

POZIV!

Vsi naročniki katerim je, oziroma bo v kratkem pošla naročnina za list, so naprošeni, da jo po možnosti čimprej obnove. —

Uprava lista

POZOR, ROJAKI!

In naševra na listu, katerega prejemate, je ravnidne, kdaj Vam je naročnina posla. Na takoj toraj, da se Vas opominja, temveč obnovite naročnino ali direktne, ali pa pri enem slediščih naših naslovnih.

CALIFORNIA

Fontana, A. Hochevar
San Francisco, Jacob Laushik

COLORADO

Denver, J. Schutte
Pueblo, Peter Culig, A. Hartig
Salida, Louis Costello.
Walsenburg, M. J. Bayak

INDIANA

Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS

Aurora, J. Verbich
Chicago, Joseph Elish, J. Bevčič
Mrs. F. Laurich, Andrew Spillar.
Cicero, J. Fabris.
Joliet, A. Anzelc, Mary Bambic
Zalešek, Joseph Hrovat.
La Salle, J. Spelich.
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Anton Kobal
Springfield, Matija Barborich
Waukegan, Jože Zelezac.

KANSAS

Girard, Agnes Močnik.
Kansas City, Frank Zagari.
MARYLAND

Steyer, J. Cerne.
Kitzmiller, Fr. Vodopivec

MICHIGAN

Calumet, M. F. Kope
Detroit, Frank Stular, Ant. Janiček.

MINNESOTA

Chisholm, Frank Gould, Frank Puceli.
Ely, Jos. J. Peschel, Fr. Sekula.
Evelleth, Louis Gould.
Gilbert, Louis Vessel.
Hibbing, John Pové
Virginia, Frank Hrvatich

MISSOURI

St. Louis, A. Nabrgoj.
MONTANA

Klein, John R. Rom.
Roundup, M. M. Panian
Washoe, L. Champa.

NEBRASKA

Omaha, P. Brodick.

</